

KOEBOONT

Ledenblad Nederlandse Melkveehouders Vakbond

Uitslag
leden consultatie

4

Startdocument
handvatten
gebiedsprocessen

6

Vakbonden praten met
ministers over stikstof

12

DRINGENDE OPROEP!

Voor alle leden die hun mening willen geven!

Als NMV vertegenwoordigen we u als lid naar buiten toe. Om snel te kunnen schakelen en snel de mening van onze leden te kunnen raadplegen willen we een ledenconsultatie opzetten.

Van alle leden die ook graag hun mening willen geven hebben we het (juiste) e-mailadres nodig. Heeft u een nieuw e-mailadres of is uw e-mailadres bij ons nog niet bekend? **Dan vragen we uw hulp:** geef uw e-mailadres door aan info@nmv.nu.

Voor korte nieuwsberichten kunnen we onze leden snel benaderen via WhatsApp, bv. over gebiedsprocessen, kalvertransport of derogatie. Voeg hiervoor het NMV-telefoonnummer 06-213 22 313 toe aan de contacten in uw telefoon. Stuur uw contactgegevens met telefoonnummer naar info@nmv.nu met het onderwerp 'NMV-WhatsApp aan'. Wij verwerken uw aanmelding en u ontvangt vanaf dat moment onze ledenberichten via WhatsApp.

De melkveesector heeft veel te bieden In gesprek met Hermen Vreugdenhil

Dit gesprek vond plaats net nadat bekend werd dat Hermen Vreugdenhil de politiek gaat verlaten. Hij was sinds 2007 Statenlid voor de eenmansfractie ChristenUnie/SGP in Noord-Brabant. Hij maakte zich in die functie o.a. druk om de oneerlijke stikstofpositie van boeren ten opzichte van industrie en wegenbouw. En vooral over het niet nakomen van gemaakte afspraken hierover. Met

ingang van 7 februari 2022 gaat Hermen aan de slag als directeur en regiocoördinator van het collectief Rivierenland. 'Ik mag mij de komende jaren inzetten om natuur, landschap en boeren te verbinden en te versterken. Ik ga dat doen op een moment dat er fundamentele keuzes gemaakt gaan worden voor het agrarisch natuur- en landschapsbeheer in de komende jaren.'

Hermen was gastspreker op de laatste Algemene Leden Vergadering van de NMV. 'De melkveesector heeft veel te bieden. Melkveehouders hebben een sterk onderbouwd verhaal omdat ze melk produceren en er via gras CO₂-binding plaatsvindt.'

Vervolg op pagina 2

Vervolg van pagina 1

Boeren zijn belangrijk in de waterberging, het verdrogingstraject, de leefbaarheid op het platteland en zonder boeren zijn er geen weidevogels,' somt Hermen op. 'In Brabant zijn veel mooie voorbeelden waarbij de boeren zelf het initiatief hebben genomen om samen te werken. Om ook binnen de gebiedsprocessen de regie te houden om agrarische bedrijven, landschap en recreatie te kunnen ontwikkelen.'

Zelf aan het roer zitten geeft veel stress voor de betrokkenen. Hoe kun je die stress voorkomen?

Gebiedsprocessen leveren veel onzekerheid op voor de betrokkenen. In 2024 moeten melkveehouders in Noord-Brabant aan verplichte stalmaatregelen voldoen. 'Als ik op de bedrijven kom, dan zie ik de stress die dat veroorzaakt. Blijf als sector je eigen verhaal verkondigen! Heel veel agrarische bedrijven gaan stoppen omdat ze zonder opvolger zitten. Probeer te kijken hoe je die ruimte kan inzetten om de achterblijvende boeren toekomst te bieden, zodat die kunnen extensiveren. Ga je de stikstof verkopen aan een industrieel of aan je collega-boer? Het is fundamenteel verkeerd dat de overheid stikstof verhandelbaar heeft gemaakt en dat daarmee de hoogste bidder die ruimte kan inpikken, terwijl het nodig is om de boeren een toekomst

te bieden. Ben je als stoppende boer solidair met je collega's of ga je voor het grote geld?'

Dat is nogal een vraag!

'Anders word je als sector uit elkaar gespeeld! Daarom moeten we met een compleet verhaal komen in de gebiedsprocessen. Er is veel geld beschikbaar voor stoppers, maar dat verdwijnt uit de sector en de achterblijvers moeten het oplossen. Dat is ook waarom ik er zo fel op tegen ben dat industrie en wegverkeer anders behandeld worden dan de agrarische sector. Vanaf 2007 heb ik me ingezet voor een eerlijk beleid. In Noord-Brabant is er veel onvrede, omdat sectoren, zoals de industrie, anders worden behandeld. Iedereen snapt dat we terug moeten in emissie, maar dat geldt net zo goed voor de andere sectoren. Er moet ook waardering zijn voor alle zaken die de boer levert: de reductie die al bereikt is, de CO₂-binding, het tegengaan van verdroging en het vastleggen van mineralen.'

Hoe kan de agrarische sector de korte kringloop verwaarden?

'Wat als depositie in de natuur terecht komt, moet je meten. Elke melkveehouder probeert zo efficiënt mogelijk zijn kringloop te sluiten. De praktijk is soms moeilijk uit te leggen aan de politiek, die ziet het totaalplaatje niet en weet niet hoe groot het probleem is. De agrari-

sche sector mist de waardering voor de stappen die ze zetten en die niet gezien worden. Ze voelen dat ze vooral worden afgerekend op de emissie van de stal. Miskennen van het vakmanschap van de boeren die al zoveel doen, ook binnen het landschapsbeheer. Er moet een passende waardering en een hogere financiële vergoeding komen voor de melkveesector die hier heel veel voor doet. De boer krijgt een schijntje als vergoeding, terwijl natuurorganisaties langjarige contracten krijgen met een riant beheervergoeding.'

"Ik wil de eerste politicus wel eens zien die in de stal met een emissiearme vloer staat als de mixer aangaat. Dan voel je de risico's"

Vroeger mochten stallen niet afgesloten zijn. Nu moet dat wel bij stallen met emissiearme vloeren. Daardoor zijn er een aantal stallen geëxplodeerd. Hoe zie jij dat?

'Daarmee heeft de overheid de veiligheid laten vallen en worden boeren verplicht een stalsysteem aan te schaffen waarbij de druk niet weg kan, met potentieel explosiegevaar als gevolg. Bij methaangas hoeft er maar iets te gebeuren waardoor het al ontploft. Mest schuiven, mixen en pompen van mest zijn werkzaamheden met een risico dat bij het normale gebruik van een stal hoort. Elk industrieel bedrijf dat een dergelijk risico loopt zou per direct worden gesloten. Vanwege opgelegde regelgeving worden melkveehouders in Noord-Brabant per 1 januari 2024 gedwongen om alle vloeren emissiearm te maken, dus ook bij het jongvee. Met een maximale emissiefactor van 7.0 kg ammoniak per dierplaats per jaar. Onbegrijpelijk dat de overheid dit heeft vastgesteld. Deze verplichting doet wat met je als boer. Ammoniak betekent gezondheidsschade. Maar als boer word je verplicht om aan gevaarlijke gasophoping te doen.'

Is het milieu belangrijker dan de veiligheid van de boeren?

'In 2009 is in Noord-Brabant een vrijwillig convenant gesloten waarbij de agrariërs afspraken om de stalemissies met 50% te reduceren in 2028. Die afspraak wordt ruimschoots behaald. Als alle ondernemers een stap zetten, hoeft je als overheid niet te dwingen om aan technische maatregelen te voldoen door

bv. luchtwassers en emissiearme vloeren. Soms moeten we regels stellen, maar we hebben op het platteland altijd het meeste bereikt met vrijwillige convenanten. Als politicus wil ik met de laarzen in het veld staan, bij moeilijke vraagstukken

'Overijssel start een proef om natuurvergunningen niet alleen op grond van stalsystemen af te geven. Ze willen ook het voer en het management meenemen in de emissienorm. Noord-Brabant wil daar niet aan: daar houdt men vast aan stalsystemen, waardoor ondernemers nu in de knel komen, omdat de rechter de afgegeven vergunning vernietigt. Voor de ondernemer die nu een vergunning wil, betekent het vrijwel altijd dat zijn vergunning aangevochten wordt bij de rechter.'

wil ik ter plekke geweest zijn voordat ik er over kan beslissen! Daardoor hoor en voel je het verhaal achter het verhaal en kun je vandaaruit de beslissing nemen. Bij gebiedsgerichte aanpak is het de essentie om duidelijke kaders te stellen en dan als politiek ook durven los te laten en de plannen te benutten die door de omgeving zijn gemaakt. In 75% van de gevallen geloof ik dat er een oplossing

"Discrepancie in regelgeving doet afbreuk aan het vakmanschap van de boeren"

vanuit het gebied kan en zal komen, vaak een oplossing die door politici niet bedacht zou zijn. Elk gebied is anders en kan daarom niet langs dezelfde maatlat gelegd worden. Daarom kun je niet denken dat je met een landelijke regeling de problemen opgelost kan hebben. Dat vergt dat stapje terug durven zetten als overheid bij de gebiedsprocessen. Daarom is die solidariteit ook zo belangrijk: dat de stoppers de achterblijvers toekomst bieden. Ook keuzes maken in de partij waar je de grond aan verkoopt en je rechten aan overdraagt. Dat is lastig voor de stoppers. Maar ook één van de sleutels tot de oplossing.'

Door de politiek wordt met twee maten gemeten: boeren worden hard aangepakt, de industrie en wegenbouw kunnen gewoon door. Hoe valt dat uit te leggen aan de boeren?

'In het Noord-Brabantse vrijwillige convenant zat de verplichting dat landbouw, maar ook industrie en wegverkeer zouden bijdragen. Als we het draagvlak van de agrarische sector willen behouden om de emissie fors te reduceren, kan dat alleen als de gehele industrie ook natuurvergunningen moet aanvragen en naleven. De industrie is al jaren bevoordeeld. Bij het wegverkeer werd uitstoot maar tot 5 km gerekend en daarna telde het niet

"Nu de politieke instrumenten opraken zien we dat de rechter ingrijpt"

meer mee. Pas nu gaan de ogen langzaam open. Gebiedsaanpak slaagt alleen als alle partijen hun bijdrage leveren. Dat is de verantwoordelijkheid van de overheid: die moeten zorgen voor 'gelijke monniken, gelijke kappen'. Ook de rechtbank zegt nu dat het genoeg is geweest en vernietigt vergunningen aan andere sectoren. Ik heb hier vaak voor gewaarschuwd, debatten over aangevraagd en gevoerd. Nu de politieke instrumenten opraken zien we dat de rechter ingrijpt. Het werk is niet af, maar het vele werk dat we erin gestopt hebben werpt wel zijn vruchten af. Daarom kan ik met een gerust hart de politiek verlaten in Noord-Brabant.'

Eenmansfractie

'In de politiek duren processen erg lang. Tijdens zo'n proces komt er vaak na elke verkiezing weer een schepje bovenop zonder dat politici zich realiseren wat er al bereikt is in het verleden. De agrarische sector haalde vrijwillig 50% stikstofvermindering. Die waardering mis ik vaak wanneer de volgende maatregel alweer wordt opgelegd. Dat vind ik jammer. Als we alle grasland verliezen komen we als Nederlandse samenleving in de problemen met de CO2. In de kringloopsamenleving lost de agrarische sector heel veel problemen op voor heel Nederland.'

Bedrijfsverplaatsingen

'Het is belangrijk om de geschiedenis en de samenhang van een agrarisch gebied te kennen. Bedrijfsverplaatsingen grijpen in op de leefbaarheid van een gebied, maar dat wordt heel vaak niet gezien als onderdeel van een gebiedsproces. Als een familiebedrijf moet worden opgekocht, moet de overheid empathie laten zien. Ingrijpende situaties vragen van politici dat ze gaan kijken om te zien wat er gebeurt.

Als statenlid moet je voldoende tijd en de ruimte hebben voor de belangrijke taak als volksvertegenwoordiger, waarbij je moeilijke besluiten moet nemen. Als politiek nemen we besluiten óver agrarische bedrijven maar niet mét hen. Dat mogen we ons aantrekken als politiek. Het is complex, maar heb respect voor de emotionele waarde die daaraan hangt.'

Heeft de overheid eigenlijk wel genoeg kennis in de gelederen om de gevolgen van hun beleid te overzien?

'In de politiek heb je een hele lange adem nodig. De omloopsnelheid bij statenleden is heel groot. Ze zitten er soms maar vier jaar en nemen veel ingrijpende beslissingen voor jouw bedrijf. In al die jaren als statenlid heb ik veel kennis en ervaring opgebouwd. Het vuur is zeker niet geblust en juist daarom ga ik weer in de praktijk aan de slag. Met meer samenwerking en met mensen in gesprek om te zoeken naar oplossingen. Met de voeten in de klei staan, dan kun je goede beslissingen nemen.'

'Ook in Brabant is MOB actief. Ik heb Vollenbroek erop aangesproken zich (beter) te laten informeren over de situatie van de ondernemer. Als hij ondernemers aan wil pakken zonder eerst het gesprek te voeren met hen en het verhaal achter het bedrijf te kennen, is hij bezig om een enorme tegenstelling te creëren tussen de agrarische sector en de buitenwereld. Dat wakkert onvrede aan in de agrarische sector, zonder het positieve te zien van wat daar allemaal gebeurt.'

Toekomst

'In mijn nieuwe functie bij het collectief Rivierenland komen veel projecten, waarvoor ik me politiek ook al voor inzette, in de praktijk bij elkaar. Alles wat op de agrarische sector afkomt, wil ik vertalen naar 'samen met de agrariërs'. Afspraken maken die ook daadwerkelijk leiden tot een eerlijke prijs voor de diensten die je levert. De meeste biodiversiteit komt van het agrarische land, daar is de meeste winst te halen.'

Tot slot

'Door de jaren heen heb ik op een hele fijne manier met NMV samengewerkt. Blijf als NMV de politici benaderen, voeden en van informatie voorzien. Op die manier kunnen politici goede besluiten nemen op basis van hoe het echt werkt op het boerenbedrijf.'

Uitslag leden consultatie

U heeft allemaal een brief ontvangen met de volgende tekst: 'Het is in het belang van ons allen en voor de toekomst van NMV om zo snel mogelijk een voltallig en slagvaardig Dagelijks Bestuur te hebben. Omdat de Algemene Leden Vergadering niet kon doorgaan en er geen bestuursverkiezingen konden worden gehouden, stelt het Landelijk Bestuur voor om met een interim Dagelijks

Bestuur te gaan werken tot aan de volgende Algemene Leden Vergadering'. Daarom is er een ledenconsultatie uitgevoerd met de vraag of u bezwaar heeft tegen het huidige interim-DB. De vertrouwenscommissie heeft de enveloppen geopend. Leden die het eens zijn met het interim-DB hoefden niet te reageren, maar toch zijn er ook steunverklaringen voor de

huidige bemensing ontvangen. Van al onze leden waren er 10 mensen die hebben aangegeven moeite te hebben met (een deel van) het huidige interim-DB. De vertrouwenscommissie heeft vastgesteld dat hiermee goedkeuring wordt verleend aan het huidige interim-DB tot aan de eerstkomende Algemene Leden Vergadering.

Portefeuilles Dagelijks Bestuur

Het Landelijk Bestuur heeft na ledenconsultatie goedkeuring gegeven aan de portefeuillevindeling van het interim Dagelijks Bestuur. Deze portefeuillehouders worden ondersteund door commissies waarin mensen met specialistische kennis zitten. Deze mensen komen voornamelijk uit onze leden, liefst vanuit een landelijke dekking.

Portefeuille inkomen

Ondernemerschap, overname, fiscaliteit, productierechten, grondgebondenheidsissues, grondbeleid, grondbank (zie *regeerakkoord*), platform ABC, versterking positie boer in voedselketen (zie *ambitie regeerakkoord*), gemeenschappelijk landbouwbeleid en verdienmodellen.

Henk Bleeker, Jeroen van Maanen, Gertruud Portegies

Portefeuille mest, water en bodem

Grond, water, mest en daaraan gerelateerde innovaties.

Marion Logtenberg, Paul Gosselink, Jeroen van Maanen

Portefeuille dier

Diergezondheid/dierenwelzijn, IBR/BVD, DKR, GD, Convenant Dierenwelzijn (zie *regeerakkoord*), melkveehouderij/kalverhouderij, medicijngebruik, destructie en tarieven.

Bertus Doppenberg, Gertruud Portegies

Portefeuille omgeving

Omgevingsbeleid, omgevingsvisies, leefomgeving, flora-fauna, boer- en natuur, biodiversiteit, faunabeheer, veenweidegebieden, weidevogels, ganzenschade, klimaat, broeigassen en energiebronnen.

Henk van Egmond, Sjoerd de Vries, Henk Selles

Portefeuille zuivel

Zuivelketen, behoud productievolume en verdienvermogen, programma duurzame zuivelketen, positie boer t.o.v. afnemers, kwaliteitsregelingen en -controle, ontwikkeling alternatief (in boerenbeheer) voor KoeMonitor, eigendom, beheer en gebruik van data.

Jeroen van Maanen, Gerrit van Schaick, Henk Bleeker (vertegenwoordigt NMV in bestuur ZuivelNL)

Portefeuille gebiedsprocessen

Ondersteuning, samenwerking en kennisuitwisseling tussen NMV-ers die in gebiedsprocessen actief willen zijn, ondersteuning van NMV-ers bij hun inbreng 'aan de voorkant', ondersteuning bij model-zienwijzen en bezwaarschriften t.b.v. leden die 'geraakt' worden door gebiedsplannen. Gaat om 100.000-150.000 ha. Veenweidegebieden is overstijgend voor N en CO2.

Henk van Egmond, Paul Gosselink, Gerrit van Schaick, Henk Selles

Portefeuille juridische zaken

Bestuursverantwoordelijkheid, bestuursaansprakelijkheid, taakverdeling van de bestuursleden en de afspraken daaruit voortvloeiend, o.a. tekenbevoegdheid en rechtshandelingen, statuten, huishoudelijk reglement en formele inschrijvingen bij o.a. Kamer van Koophandel.

Henk Selles

Portefeuille personeel en organisatie

Bestuurlijke structuren, ondersteuning provinciale besturen, opbouw kantoororganisatie, etc.

Henk Selles, Sjoerd de Vries, Marion Logtenberg

Portefeuille communicatie

Interne communicatie, Koebont, ledenberichten, aantrekken jonge leden, ontwikkeling systeem van ledenconsultatie en ledenbinding plus externe communicatie, media, beurzen, e.d.

Henk Selles, Sjoerd de Vries, Gertruud Portegies (op verzoek van de commissie, woordvoering door Joeroen van Maanen)

Genoemde personen zijn vanuit het DB de eerstverantwoordelijken voor de portefeuille. Voor verdere invulling in het gehele land zijn we op zoek naar leden die enthousiast en gedreven hun kennis willen gebruiken om de standpunten van NMV te ondersteunen.

Als NMV bieden we hiervoor de kennis die er al is binnen de commissies en documentatie om te gebruiken in bv. gebiedsprocessen. Ons doel is om, samen met de mensen die al in de commissies zitten, een sterk team te vormen dat gezamenlijk een visie ontwikkelt voor veel belangrijke beslissingsmomenten. We zien het ook als een kweekvijver voor jong talent om zich bestuurlijk te ontwikkelen met de mogelijkheid om daarna door te groeien tot bestuursfuncties.

Voor je tijd en inzet is natuurlijk een vergoeding beschikbaar. Heb je belangstelling, vragen, opmerkingen en wil je een portefeuille ondersteunen? Bel of mail dan met de portefeuillehouders of stuur een mail naar info@nmv.nu.

Henk Bleker
Tel. 06-53323076
voorzitter@nmv.nu

Jeroen van Maanen
Tel. 06-22707128
j.vanmaanen@nmv.nu

Bertus Doppenberg
Tel. 06-20999280
b.doppenberg@nmv.nu

Gertrud Portegies
Tel. 06-11352851
g.portegies@nmv.nu

Henk van Egmond
Tel. 06-41736675
h.vanegmond@nmv.nu

Gerrit van Schaick
Tel. 06-12651805
penningmeester@nmv.nu

Paul Gosselink
Tel. 06-11427484
p.gosselink@nmv.nu

Henk Selles
Tel. 06-11305939
vicevoorzitter@nmv.nu

Marion Logtenberg
Tel. 06-20348108
m.logtenberg@nmv.nu

Sjoerd de Vries
Tel. 06-39722288
secretaris@nmv.nu

Startdocument handvatten gebiedsprocessen

In sommige gebieden zijn processen al gestart en in veel gebieden moeten ze nog starten. Als NMV willen we graag de mensen in het veld ondersteunen door een netwerk te organiseren waarin ervaringen kunnen worden uitgewisseld om zo elkaar te versterken.

Een eerste stap hierin is uit te zoeken waar al gebiedsprocessen lopen en, indien er NMV-leden, NMV-bestuurders of NMV-sympathisanten deelnemen, deze bij elkaar te brengen en te ondersteunen. In het regeerakkoord zijn een aantal belangrijke zaken opgenomen die invloed hebben op de gebiedsprocessen. Ook als een proces al begonnen is, geeft dit ruimte om dat tegen het licht te houden. Er staat in het regeerakkoord dat er ecologische analyses komen. En ook dat er een ecologische autoriteit komt die zorgdraagt voor de wetenschappelijke en juridische borging van de ecologische analyses, om vast te stellen wat nodig is om gebiedsgericht de opgaven ten aanzien van natuurherstel, klimaat en water te halen.

Essentiële punten:

- Als NMV-ers in een gebiedsproces is het dus belangrijk om te hameren op deze ecologische analyses. We moeten vanuit het zorgvuldigheidsbeginsel het recht krijgen om een contra-expertise in te schakelen.
- In gebiedsprocessen zal het gaan over onze bedrijven, onze bezittingen. Daarom dient ons vooraf zeggenschap, zorgvuldigheid, zekerheid en rechtsbescherming geboden te worden. Dat kan alleen via een vooraf geborgde structuur voor gebiedsprocessen. Deze processen zullen een juridische status moeten krijgen, dus geregeld in een wet of als tweede optie in een akkoord tussen kabinet, provincies en belangenorganisaties.
- De gebiedscommissies zullen altijd twee doelen moeten hebben, namelijk verbetering van instandhouding van natuur én verbetering van landbouwstructuur.
- PAS-melders moeten worden gelegaliseerd door de landelijke overheid, zoals beloofd in de Wet Stikstofreductie en Natuurherstel (WSN) en dus **NIET** in de

gebiedsprocessen. Als dat onmogelijk blijkt, moet de overheid met een gedragen alternatief plan komen.

Deze vier essentiële punten zijn randvoorwaarden. Voordat deze goed geregeld zijn is het onverantwoord om in gebiedsprocessen tot onomkeerbare afspraken te komen. We zullen ervoor moeten waken ons niet mee te laten slepen in processen waarvan de randvoorwaarden niet geregeld zijn. Onze valkuil is om steeds op inhoud te willen discussiëren, maar in deze fase is het vooral belangrijk om het proces in goede banen te leiden. Dan kan het later op een goede manier over de inhoud gaan.

De lat moet hoog worden gelegd voor de ecologische analyses. Ze zullen moeten voldoen aan tenminste:

- Wetenschappelijke- en onafhankelijke beschrijving van het natuurgebied (toegespitst op soorten en Habitats).
- Wetenschappelijk- en onafhankelijk opgestelde probleemanalyses, mate van afwijking en opsomming van verklarende factoren (meten is weten).
- Natuurverbeterplan dat start met beheer- en inrichtingsverbeterplannen en dat als laatste optie heeft het managen van omgevingsinvloeden (waaronder eventueel uitstoot door de veehouderij).
- Alle documenten zijn openbaar toegankelijk in een soort ecologische data-room.
- Bovenstaande processen zullen moeten plaatsvinden in een open proces waarin alle vergaderingen van onderzoekers openbaar zijn te volgen (zoals bij gemeenteraadsvergaderingen).
- Er wordt permanent een internetconsultatie toegepast.

Zoek de samenwerking met andere agrarische belangenbehartigers. Alleen zijn we klein, samen zijn we groot. En speel het spel slim. Probeer met de andere (agrarische)belangenbehartigers consensus te bereiken over de eisen die we stellen om deel te nemen in de gebiedsprocessen. Om als NMV in je eentje weg te lopen als gesprekspartner zet geen zoden aan de dijk. Met zijn allen weglopen wel.

Dus in het kort: ecologische analyses, recht op contra-expertise, zorgvuldigheidbeginsel, geborgde structuur gebiedsprocessen, juridische status, verbeteren van natuur en landbouwstructuur in een open proces! En tot die tijd geen onomkeerbare afspraken maken!!!

Voorwaarden aan ecologische analyses

Hierboven zijn op hoofdlijnen een aantal eisen aan de ecologische analyses gesteld. Om overzichtelijk te hebben wanneer een analyse voldoet maken we een checklist voor alles wat er minimaal in moet staan.

Wetenschappelijke en onafhankelijke beschrijving van het gebied:

- De ontstaansgeschiedenis van het gebied.
- Het moment en onder welke (Europese) richtlijn het gebied als beschermd is aangewezen.
- Welke soorten en Habitats waren er op dat moment aanwezig? Op welke plek? Hoeveel was van de soorten Habitats aanwezig? Wat was de kwaliteit op dat moment van deze soorten en Habitats?
- Door wie en hoe is de kwaliteit van de soorten en Habitats beoordeeld?
- Chronologische beschrijving van wijzigingen van het gebied sinds de officiële aanwijzing als Europees beschermd natuurgebied (areaal toegevoegd of ontnomen).
- De invloed van iedere wijziging op de kwaliteit van de soorten en de Habitats.
- De invloed van iedere wijziging op alle aanwezige soorten en Habitats.

Wetenschappelijk- en onafhankelijk opgestelde probleemanalyse:

- Welke soorten en Habitats zijn aanwezig en vallen onder de Natuurbeschermingswet?
- Wat is de kwaliteit van deze soorten en Habitats op dit moment?
- Door wie en hoe is de kwaliteit van deze soorten en Habitats vastgesteld?
- Wat is de afwijking ten opzichte van de gewenste (ideale) kwaliteit van deze soorten en Habitats?

- Wat is de afwijking ten opzichte van de minimale kwaliteit van de soorten en Habitats om aan de Europese instandhoudingsrichtlijnen te voldoen?
- Welke maatregelen zijn door de jaren heen genomen?
- Wat waren de kosten van deze maatregelen en door wie zijn ze betaald?
- Wat was het effect van deze reeds genomen maatregelen en hoe zijn deze beoordeeld?
- Welke factoren zijn van invloed op de kwaliteit van de soorten en Habitats?
- Wetenschappelijke, onafhankelijke en openbare kwantitatieve en kwalitatieve analyses van deze invloedfactoren (meten is weten).
- Welke leemten in kennis zijn er nog en hoe lossen we dat op?

Natuurverbeterplan:

- Welke maatregelen (hydrologisch- en inrichtingstechnisch) kunnen binnen de natuurgebieden worden genomen om bij te dragen aan de kwaliteit van de soorten en Habitats?
- Welke beheersmaatregelen kunnen binnen de natuurgebieden worden genomen om bij te dragen aan de kwaliteit van de soorten en Habitats?
- Opstellen van een meerjarig beheersplan, inclusief resultaatverplichting en evaluatiemomenten.
- Kosten/baten analyses van de verschillende maatregelen.
- Tijdsplan en investeringsplan voor de te nemen maatregelen.
- Onafhankelijke, wetenschappelijke analyse van de te verwachten effecten op de kwaliteit van de maatregelen op de soorten en Habitats.
- Onafhankelijke analyse van de verwachte natuurkwaliteit na bovenstaande maatregelen en de afwijking ten opzichte van de gewenste kwaliteit en de minimale kwaliteit om aan de Europese richtlijnen te voldoen.
- Onafhankelijke analyse (meten!!!) van de invloed van omgevingsfactoren (NH3 en NOx depositie, uitspoeling nutriënten, RWZI's, etc. op de kwaliteit van de soorten en Habitats.

Bufferzones/landschapgrond

In het regeerakkoord wordt gesproken over een nieuwe juridische vorm van grond: landschapgrond. Landschapgrond is een tussenvorm van natuur-

grond en landbouwgrond met de nadruk op natuur. De landbouwgrond krijgt een nieuwe bestemming en deze wijziging wordt bij de notaris vastgelegd. Hierdoor wordt de waarde van de grond afgewaardeerd. De landbouwer ontvangt de afwaardering in één keer (waarschijnlijk in een fiscaal aantrekkelijke regeling), maar blijft wel eigenaar. De invulling van wat de boer er nog mee kan, is op dit moment nog onduidelijk. Het risico is ook aanwezig dat de grond (op termijn) niet meer onder landbouwgrond valt voor de mestwetgeving. Of de landschapgrond meetelt voor grondgebondenheid is ook nog niet duidelijk.

Iedere ondernemer moet zijn eigen keuzes kunnen maken. Het kan niet zo zijn om afspraken omtrent afwaardering van gronden te maken alvorens goed is vastgelegd wat landschapgrond precies is en wat de voorwaarden zijn (mestplaatsingsruimte, beheervergoeding, etc.). De inzet van NMV zal zijn om landschapgrond zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de originele wens van de bedenker (Derk Boswijk (CDA), motie 8 juli 2021):

- De gronden te behouden voor de agrarische sector. Er wordt vaak gesproken over het oprichten van een grondbank. Het is belangrijk om een eventuele grondbank in agrarisch zeggenschap te houden. In ieder geval dienen vrijkomende gronden in eerste instantie beschikbaar te zijn voor versterking van de agrarische sector en moet voorkomen worden dat gronden in de grondbank automatisch afgewaardeerd worden naar landschapgrond en/of ter beschikking komen voor uitbreiding van natuurgebieden.
- Juridische borging dat landschapgrond geen opmaat is om na verloop van tijd in gewijzigde vorm naar natuurgrond over te gaan.
- Goede (arbeids)vergoeding voor het natuurbeheer dat de agrarische ondernemer uitvoert op deze gronden, vastgelegd in langdurige contracten (30 jaar).
- Juridische borging van de voorwaarden voor gebruik van deze gronden (bijvoorbeeld vergelijkbaar met biologische normen).

De volgende stap

Als aan de randvoorwaarden en aan de

wetenschappelijke en juridische borging van de ecologische analyses is voldaan, kan inhoudelijk worden gestart met de gebiedsprocessen:

- In het regeerakkoord staat ook benoemd dat alle sectoren een evenredige stikstofbijdrage leveren. Om dit op een eerlijke manier te monitoren moet er een soort databank komen voor de hoeveelheid gereduceerde stikstof per sector. Inclusief een nulmeting voor de totale hoeveelheid stikstof per sector per gebied, zodat duidelijk is hoeveel iedere sector heeft gereduceerd. Dan wordt ook duidelijk wanneer aan de doelstellingen is voldaan en wordt voorkomen dat er (on)bewust stikstof wordt overgeheveld tussen sectoren.
- Latente ruimte in vergunningen moet behouden blijven voor de agrarische sector.
- Ieder gebied en iedere ondernemer is anders. En iedere ondernemer maakt zijn eigen keuzes. Bij het nemen van bronmaatregelen zouden uit oogpunt van behoud van schaal van de sector én vanuit financieel oogpunt, innovaties de voorkeur moeten hebben ten opzichte van uitplaatsing of (gedwongen) bedrijfsbeëindiging.
- Eerlijke vertegenwoordiging van sectoren in de gebiedsprocessen.
- Geen groene stikstof overhevelen naar grijze stikstof.
- Vooraf duidelijk vaststellen wat de doelen zijn en wat het budget is.
- Klaar is klaar en dan ook ophouden!

NMV IS ACTIEF BETROKKEN BIJ VEEL GEBIEDSPROCESSEN

Hierbij doen we een oproep aan alle leden die dicht bij een Natura 2000-gebied zitten, leden die op een andere manier te maken hebben met gebiedsprocessen of aan geïnteresseerden om zich te melden. Door samen te werken kunnen we meer bereiken. U kunt zich melden bij Gerrit van Schaick, tel. 06-12651895 of een mail sturen aan info@nmv.nu.

PAS-melders gezocht

Al jaren zitten we als melkveehouders in onzekerheid wat betreft het stikstof-beleid. Vooral voor de PAS-melders zijn het soms onzekere en spannende tijden met rechtszaken rondom het openbaar maken van adresgegevens en het risico op handhavingverzoeken die daaruit kunnen gaan volgen.

In de afgelopen weken werd de Nederlandse Melkveehouders Vakbond door leden gewezen op een oproep van Nico Gerrits, eigenaar van Incaconsult. Als NMV kennen we Nico Gerrits al lange tijd. Hij heeft op verschillende NMV-bijeenkomsten zijn verhaal gedaan op het gebied van Natura 2000 en stikstof. Al ruim twintig jaar rebelleert Incaconsult tegen de wijze waarop de Nederlandse overheid is omgegaan met het implementeren van de Europese Habitatrichtlijn in nationale regelgeving, waarbij stikstof een zeer grote rol kreeg zonder voldoende onderbouwing. Deze zienswijze past bij NMV en daarom

steunen we Incaconsult in de zoektocht naar PAS-melders. Onlangs deed Incaconsult een oproep aan PAS-melders om zich bij hen te melden, omdat ze gaan onderzoeken wat de toetsingsvereisten zijn met betrekking tot de Natura 2000-gebieden waarop ze van invloed zijn.

Samen staan we sterker

Als Nederlandse Melkveehouders Vakbond staan we al 20 jaar voor een eerlijk natuur-, stikstof- en ammoniakbeleid. Aan onderzoek door de overheid ontbreekt het maar al te vaak. Door met zoveel mogelijk landbouwpartijen de kennis en krachten te bundelen komen we verder. Omdat deze onderzoeken voor de agrarische sector van groot belang zijn, hebben we besloten de oproep van Incaconsult te delen met onze leden.

Werkwijze

Voor het onderzoek heeft Incaconsult een aantal bedrijfsspecifieke gegevens nodig, bv. de algemene bedrijfsgegevens en de

gegevens om welk Natura 2000-gebied het gaat. Als een zaak is onderzocht zal Incaconsult voor het specifieke bedrijf een schriftelijk verslag maken. Alle toegezonden informatie wordt vertrouwelijk behandeld en blijft buiten de publiciteit. In overleg met het melkveebedrijf zullen afspraken worden gemaakt in hoeverre en op welke manier eventuele bevindingen gebruikt mogen worden.

Informatie

Voor wie Nico Gerrits niet kent, lees het artikel in V-focus in 2009: https://edepot.wur.nl/Nieuwe_notitie_9406. Of een overzicht van zijn bijdrages op www.foodlog.nl: <https://www.foodlog.nl/artikel/nico-gerrits-stikstoffestament-nog-meer-geld-zal-de-natuur-niet-genezen/>

Heeft u verdere vragen of wilt u meewerken aan dit onderzoek?

Neem vrijblijvend contact op met Gerrit van Schaick, 06-12651805. Een mail sturen aan info@nmv.nu kan natuurlijk ook.

De wolf, moordlustig monster

Wie heeft er de afgelopen jaren nou niet over de wolf gehoord? Vanaf 2014 is de wolf in ons mooie kikkerlandje te zien. Er zijn tot nu toe 458 meldingen binnengekomen over schade waarbij het vermoeden bestaat dat de wolf erachter zit. Daarom is er een aantal jaren geleden voor gekozen om "Het Wolvenplan" te schrijven. Het Rijk, provincies en BIJ12 zijn hiermee aan het werk, waarbij BIJ12 het mandaat heeft gekregen om schade te inventariseren en eventueel af te handelen. Door dit wolvenplan kunnen provincies hun beleid formeel verankeren in verordeningen of beleidsregels. Met als doel om zowel landbouwhuisdieren als ook wolven te kunnen beschermen.

Er zijn tot nu 5 fases benoemd in het wolvenplan:

1. Er bevindt zich (af en toe) een zwervende wolf in Nederland
2. Er bevindt zich een territoriale wolf in Nederland
3. Er bevindt zich een territoriaal wolvenpaar in Nederland
4. Er bevindt zich een territoriaal wolvenpaar in Nederland met jongen
5. We bevinden ons 10 jaar na de eerste voortplanting

Wat NMV en de meeste veehouders en burgers betreft zou er ook een 6e fase moeten komen:

6. Hoe komen wij zo snel mogelijk van de moordende wolven af?

Helaas is de wolf als beschermde inheemse diersoort bestempeld vanaf 30 juni 2014 (Staatscourant 18306). Dus is opzettelijk verstoren/doden/vangen ten strengste verboden in de wet natuurbescherming. Wat een veehouder kan en ook zeker moet doen, is melding maken van schade. Volgens de Habitatrichtlijn artikel 16 is het met een ontheffing mogelijk om de probleem-wolf te schieten. Rijksoverheid en provincie kunnen hierin zelf voorzien, want het is een politieke keuze om daarvoor geen ontheffing te verstrekken.

Veel veehouders hebben grote zorgen en angsten dat de wolf bij hun vee komt en de gevolgen die dat zal hebben. Zeker nu de lammertijd er weer aankomt. Een andere reële dreiging is varkenspest bij wilde zwijnen in grote delen van Duitsland en het besef dat wolven, die lange afstanden afleggen in korte tijd, deze dierziekte kunnen verspreiden.

Met een ontheffing zouden we in Nederland de landbouwhuisdieren in elk geval meer kunnen beschermen als de wolf die aanvalt. Het blijft bijzonder dat in zo'n korte tijd zoveel wolven in Nederland zijn gekomen. Zijn die op eigen kracht hier gekomen? "Stichting Annemieke" vraagt mensen die meer weten om zich te melden.

De NMV is van mening dat de populatie wolven grensoverschrijdend bekeken moet worden. Daarbij zullen duidelijke Europese kaders gemaakt moeten worden over de instandhouding, over de locatie en met welke populatie. Het is tijd om daar zowel nationaal als internationaal afspraken over te maken. Ook het wolvenplan heeft zeker een update nodig.

Veehouders, let op uw zaak!

Via het ruimtelijke spoor kan de overheid gebruikbeperkingen opleggen op grond en op gebouwen. Dit kan grote gevolgen hebben voor het stikstofspoor, waarop NMV haar leden al geruime tijd wijst. Houd omgevingsvisies en (bestemmings-)plannen in de gaten!

Via integrale opgaven en ruimtelijke ordening wordt door provincies en gemeenten hard gewerkt aan structuurvisies, omgevingsvisies, omgevingsverordeningen, bestemmings- en inpasingsplannen. Allemaal gericht op het medio 2023 creëren van zones rondom de Natura 2000-gebieden en het uitbreiden van het Natuur Netwerk Nederland (NNN). Soms heten het overgangsgebieden en dan weer landschapsgronden. De regels in de gebieden gaan in belangrijke mate bepalen of er nog ruimte is voor veehouderijbedrijven en welke maatregelen veehouders moeten nemen om te mogen blijven boeren. Veehouders, let dus op uw zaak! Houd de omgevingsvisies en (bestemmings-)plannen goed in de gaten en kom tijdig op voor uw rechten.

Stikstofdossier muurvast

Het stikstofdossier zit muurvast, juridisch wordt de situatie steeds wankeler. Veel bedrijven buiten de landbouw hebben

geen deugdelijke vergunning voor de uitstoot van stikstof. De Kritische Depositie Waarden (KDW) zijn onvoldoende wetenschappelijk onderbouwd, Aerius is niet doelgeschikt met onnauwkeurigheden van meer dan 100% en de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering (WSN) stelt onhaalbare niet doelmatige doelen. Niemand kan onderbouwen welke natuurwinst €25.000.000.000 belastinggeld voor stikstofreductie gaat opleveren. Rijk en provincies gooien het daarom over een andere boeg. Ze kiezen voor het spoor van ruimtelijke ordening via bestemmingsplannen, op basis van integrale opgaven en bijbehorende omgevingsvisies.

Omgevingsvisies op basis van onvolledig ecologisch assessment

Ter onderbouwing van de omgevingsvisies werken meerdere provincies aan gebiedsanalyses. Dat gebeurt op basis van een ecologisch assessment van de Natura 2000-gebieden. De oorzaken van een gebrekkige staat van de natuur worden daarmee in beeld gebracht. Prima, zou je denken! Precies datgene waarom de landbouw al jaren vraagt. Want zonder goede diagnose, geen goede behandeling. Maar wat blijkt? In de ecologische assessments worden stikstof en bodemonsters buiten beschouwing gelaten. Op dat punt houden de provincies vast

aan een gemodelleerde werkelijkheid, gebaseerd op het ongeschikte Aerius rekeninstrument en de slecht onderbouwde KDW. Het ecologisch assessment is dus onvolledig! Dat geeft te denken. Een extra reden om de komende maanden en jaren de omgevingsvisies en (bestemmings-)plannen goed in de gaten te houden.

Bereid u voor en dien tijdig uw zienswijze in. Damen Legal heeft op verzoek van Stichting Stikstofclaim een korte instructie opgesteld inclusief een voorbeeldzienswijze om veehouders wegwijs te maken in de wereld van omgevingsvisies en bestemmingsplannen. Veehouders doen er verstandig aan zich goed voor te bereiden, door de informatie op de website te lezen. En te zorgen dat zij tijdig hun rechtspositie veiligstellen door (samen met collega's) zienswijzen in te dienen. Daarmee kunnen veehouders een poging doen om gelegaliseerde grondroof te verhinderen en om onnodige maatregelen te voorkomen die de bedrijfsvoering frustreren.

Bron: Stichting Stikstofclaim.

Tip: een korte instructie en een voorbeeld voor een zienswijze kunt u vinden op de site van Stichting Stikstofclaim

Gelderse WOB dieraantallen

Omroep Gelderland heeft een Wob (wet openbaarheid van bestuur) verzoek gedaan naar de dieraantallen van alle veehouders in Gelderland. De belangenorganisaties hebben bezwaar aangetekend en NMV heeft gepoogd de trein te stoppen door een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechter.

De kortgedingrechter doet alleen in spoedeisende gevallen uitspraak. De rechter trekt helaas een foute conclusie door te stellen dat de woonadressen van veehouders niet uitgeleverd worden. Via het adres van het UBN kan een direct spoor naar de woning van de veehouder worden gevonden via KvK.nl of ruimtelijkeplannen.nl. Ook vindt de rechter het geoorloofd dat LNV niet persoonlijk, maar via de Staatscourant, een zienswij-

zeprocedure gestart was, terwijl de Wob spreekt over een bezwaar waar andere spelregels gelden. We wisten dat de privacy niet 100% te redden zou zijn, maar ons doel was om minder details over de privé-situatie van de veehouders te laten delen.

In navolging van de Wob over de gegevens van alle PAS-melders volgt de rechtbank de recente uitspraak van de Raad van State. Die stelt dat het over milieu-informatie gaat die volgens het verdrag van Aarhus gedeeld moet worden. Het is wel zuur dat de omgevingsdiensten van de grote piekbelasters in de industrie nauwelijks uitstootgegevens vraagt en dat zij op deze manier vrij blijven van Wob's. De Gelderse PAS boeren voeren feitelijk wel een goede online administratie en worden maar liefst twee keer geWobbed. De

minister heeft namelijk gezegd dat ze in het kader van de privacy geen piekbelasters mogen benaderen. Nu komt men wel rechtstreeks met veehouders in contact, omdat anderen de Wob gegevens aanvragen en handhavingstrajecten gaan opstarten. Omroep Gelderland heeft aangegeven dat dat juist het doel is en dat ze eigenlijk de piekbelasters in kaart willen brengen. Dat doen ze in modellen, dus zonder enige vorm van meting. Deze data kan iedereen helaas misbruiken of gebruiken. NMV kan na een klachtprocedure de ombudsman om een visie vragen.

Meer informatie is te vinden op:
<http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:RBGEL:2022:544>

NVM ZOEKT: VACATURE BELEIDSMEDEWERKER M/V (30-40 UUR)

Nederlandse Melkveehouders Vakbond (NMV) is een belangenbehartigingsorganisatie voor en door melkveehouders waarbij het draait om een goed (gezins-)inkomen. Het is een organisatie met korte lijnen tussen de leden en het bestuur. Leden van zowel het Landelijk Bestuur als het Dagelijks Bestuur, inclusief de verschillende commissies en werkgroepen, zijn bestuurders met passie die het bestuurswerk combineren met het eigen melkveebedrijf. Deze combinatie is de kracht van onze vakbond. Als beleidsmedewerker van NMV heb je een functie met veel verantwoordelijkheid en de vrijheid om ten dele zelf je tijd in te delen. De functie vraagt een grote mate van flexibiliteit en zelfstandigheid.

Tot je takenpakket behoort in ieder geval:

- Ondersteunen, voorbereiden en uitvoeren van beleid.
- Organisatorische zaken voor commissies en werkgroepen uitvoeren, begeleiden en regelen.
- Schrijven van rapportages en discussiestukken.
- Opvolging geven aan genomen bestuursbesluiten.
- Bijwonen bestuursvergaderingen en/of commissie- en werkgroepvergaderingen en het notuleren daarvan.
- Politieke sensitiviteit.
- Volgen en bijhouden van de landelijke politieke agenda.

In nauwe samenwerking met de communicatiemedewerker:

- Communicatie naar de leden van NMV.
- Schrijven van inhoudelijke artikelen en berichten voor leden, vakbladen, pers en online media.

Functie-eisen beleidsmedewerker:

De beleidsmedewerker die de Nederlandse Melkveehouders Vakbond zoekt, moet voldoen aan een aantal functie-eisen:

- Affiniteit met landbouw en de melkveehouderijsector.
- Werk- en denkniveau op minimaal HBO-niveau.
- Gevoel voor politieke verhoudingen.
- Goede schriftelijke communicatievaardigheden.
- Flexibele instelling.
- Zelfstandig kunnen werken en verantwoordelijkheid nemen.

- Kritische houding hebben en zaken ter discussie durven stellen.
- Goede organisatorische capaciteiten.
- Voor vergaderingen deels beschikbaar zijn buiten kantooruren, minimaal 1 avond per week.

Bedrijfsbureau:

Het bedrijfsbureau is de ondersteunende organisatie die bestaat uit het secretariaat, beleidsmedewerker(s) en communicatiemedewerker(s) en deze draagt gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor de uit te voeren taken binnen de organisatie. Het bedrijfsbureau is voor alle leden en externe contacten het aanspreekpunt binnen de organisatie.

Arbeidsvoorwaarden:

Als beleidsmedewerker bij NMV heb je een veelzijdige baan met afwisselende werkzaamheden in een informele werksfeer, waarbij je laagdrempelig kan overleggen. De functie kan in overleg worden gecombineerd met andere werkzaamheden. Je werkt veel vanuit huis, maar woont ook vergaderingen en andere bijeenkomsten bij. Geboden wordt een jaarcontract met uitzicht op een vast dienstverband. ZZP-ers worden ook uitgenodigd om te solliciteren.

Voor meer informatie kan je terecht bij Henk Selles, tel. 06-11305939 of stuur een mail naar info@nmv.nu. De sluitingsdatum voor de vacature is 21 maart 2022.

Gevraagd: liefhebber voor analyse gebiedsprocessen

NMV zoekt op korte termijn een student, stagiair of liefhebber die zich een aantal weken wil verdiepen in de gebiedsanalyses en beheerplannen van alle Natura 2000-gebieden.

Het nieuwe kabinet is ruim een maand geleden geïnstalleerd. De twee nieuwe ministers gaan vol goede moed aan de slag. Het eerste commissiedebat 'Natuur' is alweer geweest. Minister van der Wal klonk in de beantwoording van de vragen erg ambitieus, zowel in doelstellingen als in tijdslijn. Een klein lichtpuntje is wellicht dat toch steeds meer de roep doorklinkt, ook in Den Haag, om naar de werkelijke staat van de natuur te gaan kijken in plaats van alleen naar de kritische depositiewaarde. De overheid zet vol in op gebiedsprocessen. Als NMV vinden we het onder andere belangrijk dat de doelen helder zijn, dat ecologische analyses juridisch geborgd worden zoals in het coalitieakkoord benoemd en dat de doelen en de maatregelen zich baseren op 'meten is weten' in plaats van allerlei schattingen in modellen.

En niet te vergeten dat onze rechten in de gebiedsprocessen geborgd zijn in transparante processen. Daarnaast moeten bedrijven zonder vergunning gelegaliseerd worden.

Conclusies gebiedsanalyses

Een snelle blik door een aantal van de gebiedsanalyses leert ons dat er best veel beschreven is. Opvallend is dat nagenoeg elke gebiedsanalyse eindigt met ongeveer de volgende conclusie:

'Wetenschappelijk gezien is er redelijkerwijs geen twijfel dat de instandhoudingsdoelstellingen op termijn kunnen worden gehaald. Behoud is geborgd, dus verslechtering wordt voorkomen'. 'Verbetering van de kwaliteit' of 'uitbreiding van de oppervlakte van de Habitattypen of leefgebieden, kan in de gevallen waarin dit een doelstelling is in een tweede of derde tijdvak van dit programma aanvangen.'

Bron: Gebiedsanalyse De Wieden & Weerribben 2017, pag. 118.

Vervolg op pagina 11

Vervolg van pagina 10

Of andere anekdotes zoals: *'Monitoring is een belangrijk onderdeel om de uit te voeren maatregelen t.a.v. N-depositie te kunnen evalueren. Hierin kan de provincie een grote rol spelen, maar de financiering van monitoring is nu niet duidelijk. Ook ontbreekt er op dit moment een goed eenduidig protocol welke parameters er t.a.v. de Habitattypen gebruikt moeten worden voor de monitoring.'*

Bron: De Oostelijke Vechtplassen Gebiedsanalyse 2017, pag. 168.

Citaten en conclusies

Het is belangrijk om in de gebiedsprocessen goed beslagen ten ijs te komen. Daarom willen we graag een document maken dat

vol staat met dit soort citaten en conclusies. Dat kan de deelnemers in de gebiedsprocessen helpen de juiste vragen te stellen en het kan daarnaast leiden tot de broodnodige media-aandacht.

Wie zoeken we?

We zoeken iemand met tijd en affiniteit met het lezen en doorzoeken van de gebiedsanalyses.

Vergoeding in overleg. **Bij interesse graag contact opnemen met Henk Selles, tel. 06-11305939 of Gerrit van Schaick, tel. 06-12651805.**

Van de interim-voorzitter...

Lobby zonder bombarie

Toen ik in kabinet Rutte I in Den Haag werkte - om zoals ik me op een vraag van een journalist liet ontvallen 'te bikkelen voor de boeren' - kreeg ik elke dag een papieren versie van een knipselkrant. Alles, ja werkelijk alles wat er over de landbouw was verschenen de afgelopen 24 uur, was erin opgenomen. Tientallen grote en kleine berichten. Mooi leesvoer voor in de auto op weg naar het één of ander. Na verloop van tijd dacht ik, man, man, wat een 'nieuws' en 'nepnieuws' en wat is er weer een commentaar op van alles en nog wat. Een goede VVD-collega vroeg me na een paar maanden: 'Henk, krijg jij ook elke dag een knipselkrant van het departement?' Ik zei 'ja'. 'Nou, ik ben er mee gestopt,' zei ze tot mijn verrassing. 'Je krijgt er een totaal verknipt beeld van joh. Er is niemand anders in Nederland die alles over jouw terrein volgt en leest.' Ze had gelijk: je moet alle kranten lezen, alle vakbladen doorworstelen en uren voor de radio en televisie zitten, wil je je eigen knipselkrant-beeld hebben. Er is natuurlijk niemand die dat kan doen. Er zou geen koe meer gemolken worden, bij wijze van spreken. Alles volgen en lezen, daar word je niet blij van als boer; eerder boos en neerslachtig.

De moderne media - Instagram, facebook, app-groepen en twitter - zijn de nieuwe knipselkrant. Een paar keer per uur scrollen over je mobiele telefoon en je bent weer helemaal 'bij'. Nieuws, maar vooral ook meningen vliegen je om de oren. Je gaat denken: iedereen, maar dan ook iedereen, is druk met landbouw, natuur en vooral stikstof, ik moet in actie komen. Maar gelukkig, het ligt anders. Toen ik laatst bij een echte plattelander het woord 'stikstof' liet vallen was de reactie: 'Oh ja, in-

derdaad, mijn gazonnetje kan dit voorjaar wel weer wat stikstof gebruiken'.

Kun je voor de belangen van de melkveehouderij opkomen zonder 'al scrollend' door het leven te gaan? Ik denk van wel. Laten we eens vooruitkijken. Op 31 maart is het eerste grote debat in de Tweede Kamer over landbouw, natuur en stikstof. De nieuwe bewindslieden zullen kort daarvoor in een Kamerbrief presenteren hoe zij met het regeerakkoord aan de slag gaan. Dat gaat een heel belangrijk debat worden. Het regeerakkoord bepaalt wel het één en ander, maar er is nog veel in te vullen. Zowel voor de bewindslieden als voor de woordvoerders in de Kamer. Niet alles is dichtgetimmerd. De lobby is nu al in stilte begonnen. Om je zorgen te ventileren en om inbreng te leveren moet je in deze cruciale fase de mensen 'in de ogen kunnen kijken'. Daarom was het ook zo belangrijk dat we juist nu - nu de ambtenaren met de ministers de eerste lijnen uitzetten - als Melkveehouders Vakbond samen met de drie andere vakbonden (akkerbouw, varkenshouderij en pluimveehouderij) met beide bewindspersonen en hun belangrijkste adviseurs om tafel zaten. Als die afspraak pas in april was geweest, hadden we met 3-0 achtergestaan.

Eigenlijk kunnen we nu precies construeren hoe het qua tijdspad gaat lopen: 31 maart het debat in de Tweede Kamer, een week ervoor de Kamerbrief in de Ministerraad of een ministeriële commissie, weer een week eerder geven de LNV-ministers een klap op de brief en tot dat moment zijn ambtenaren druk in de weer. We hebben ons verhaal bij de ministers nu al kunnen doen. In de komende weken komt het erop aan: goede, goed onderbouw-

de boodschappen in het ambtelijke voorbereidingsproces inbrengen, de juiste mensen benaderen, geen bombarie en geen geapp. Het aloude adagium 'goed doen in stilte'. Het zal niet makkelijk worden, want er zijn veel punten waar we ons zorgen over maken. Het wordt precisiewerk met het fileermes. De samenwerking tussen de vakbonden maakt ons sterker. Dat er zo nu en dan via onderzoek en metingen - zoals recent weer door Agrifacts - stikstof-aannames kritisch worden doorgelicht, helpt ook. En als de Kamerbrief van het Kabinet er ligt, ja dan zijn het de Kamerleden waar we ons op richten. Maar natuurlijk worden nu ook op dit moment de boodschappen bij hen neergelegd en de contacten uitgebouwd.

Ik hoor u al denken: 'wat is dit voor een slappe hap?' Wij zijn een vakbond.....actie.....de trekkers richting Den Haag....we zullen eens even laten zien hoe we erover denken'. Inderdaad, dat doen vakbonden ook. Maar de geschiedenis leert dat negen van de tien successen van vakbonden via lobby en overleg en scherp onderhandelen zijn bereikt. Soms met de dreiging van actie of een prikactie ertussendoor. Het gaat om hele, hele belangrijke zaken de komende tijd. Cruciaal voor de toekomst van melkveehouders. De Nederlandse Melkveehouders Vakbond zal zijn hele arsenaal paraat hebben staan. Daar kunt u van op aan!

Henk Bleker,
interim-voorzitter NMV

NMV- informatie

Secretariaat NMV

Krachtighuizerweg 28
3881 PD Putten
Tel: 06 213 22 313
E-mail info@nmv.nu
Website: www.nmv.nu
Twitter: @NMVnieuws

Contactpersonen per provincie

■ Drenthe:

Evie Waninge, Dwingeloo
0521 591468 - drenthe@nmv.nu

■ Flevoland:

Herman Zonderland, Espel
06 30007833 - flevoland@nmv.nu

■ Friesland:

Sjoerd de Vries, Readtsjerk
06 39722288 - friesland@nmv.nu

■ Gelderland:

Peter van Beest, Lienden
0344 662334 - gelderland@nmv.nu

■ Groningen:

[groningen@nmv.nu](mailto: groningen@nmv.nu)

■ Limburg:

Hans Geurts, Veulen
0478 541592 - [limburg@nmv.nu](mailto: limburg@nmv.nu)

■ N-Brabant:

Johan van Gorp, Alphen
013 5081547 - [brabant@nmv.nu](mailto: brabant@nmv.nu)

■ N-Holland:

Sjaak Ruijter, Schagen
06 27323960 - nholland@nmv.nu

■ Overijssel:

Lammert van Dijk, Kampen
06 10634335 - overijssel@nmv.nu

■ Utrecht:

Chiel Markus, Papekop
0348 565588 - [utrecht@nmv.nu](mailto: utrecht@nmv.nu)

■ Z-Holland:

Henk van Egmond, Nieuwkoop
06 41736675 - zholland@nmv.nu

■ Zeeland:

Esther Vermuë, Kapelle
06 29288621 - zeeland@nmv.nu

Onze contactpersonen staan voor u klaar bij vragen, opmerkingen of suggesties. Maar ook als u leden wilt aanmelden. Uiteraard kunt u uw boodschap ook mailen naar het secretariaat. Aanmeldingen kunnen tevens eenvoudig via onze website gedaan worden via nmv.nu/lid-woorden/

Vakbonden praten met ministers over stikstof

NMV stuurde samen met POV, NVP en NAV een brief naar minister Staghouwer en minister van der Wal om onze zorgen te uiten en in gesprek te komen over de ambities in het regeerakkoord in relatie tot gebiedsprocessen. Lees hiervoor de brief 'Vakbonden eisen helderheid' in Koebont nr. 271, pag. 12.

Met het verschijnen van het regeerakkoord is een nieuwe werkelijkheid ontstaan. Hoge ambities, onhaalbare doelen en ongelofelijk veel geld, wat allemaal samenkomt in gebiedsprocessen. Wij willen eerst goede afspraken op landelijk niveau. Het gesprek met de ministers heeft op 17 februari plaatsgevonden en was goed en constructief. Er wordt toe-

gewerkt naar heldere doelen vanuit het Rijk, kaders voor gebiedsprocessen en borging van een gelijkwaardige positie van de boer in discussies en besluitvorming. Hierover worden we de komende weken nader geïnformeerd en kunnen we voorstellen aanleveren. Het is belangrijk dat dit zekerheid, zeggenschap en invloed biedt aan boeren aan tafels bij gebiedsprocessen. Daarnaast zijn de grote zorgen rond landschapsgrond én het oplossen van de PAS-meldersproblematiek besproken. De zorgen over landschapsgrond zijn niet weggenomen, hoewel de bewindslieden duidelijk maakten dat de bestemming van de gronden agrarisch blijft. De zorgen van ons over de oplossing van de PAS-meldersproblematiekvolgen we op de voet.

Ledenactie

Wilt u een goed inkomen behouden?

Wilt u een belangenbehartiger die wet- en regelgeving voor u in de gaten houdt en voor u opkomt? Wilt u dat uw mening gehoord wordt?

Word dan lid van NMV!

Zodat u met een gerust gevoel uw bedrijf kunt runnen.

Word ambassadeur van NMV, maak uw collega-melkveehouder lid!

Hoe groter onze achterban, hoe meer invloed.

Als u uw collega lid maakt, ontvangt uzelf ook een softshell jas. Geef u op bij het NMV-secretariaat,

tel. 06 213 22 313 of via onze site www.nmv.nu.

Voor jonge melkveehouders onder de 35 jaar is er een speciale actie:

Schrijf je nu in en ontvang 50% korting op het eerste jaar van je lidmaatschap. Bovendien ontvang je maandelijks ons ledenblad 'Koebont' en een NMV-jas!

De NMV voor en door melkveehouders.

Uw inkomen en belang is onze prioriteit!

